

PERSMEDEDELING

LA PETITE BANDE SLAAT ALARM !

Leuven, 13 september 2011

In het najaar van 2012 blaast La Petite Bande, het barokorkest van Sigiswald Kuijken, 40 kaarsjes uit. Maar zal dit feestelijk gebeuren een *requiem* blijken te zijn?

Zoals vele andere Vlaamse kunstorganisaties zal ook La Petite Bande eind september een aanvraag indienen voor de subsidieperiode 2013-2016.

De commotie rond de vorige subsidieronde is echter nog niet weggeëbd. Toen was er de enigszins hallucinante situatie dat Sigiswald Kuijken op 2 februari 2009 uit handen van de toenmalige minister van Cultuur, Bert Anciaux, de Vlaamse Prijs voor Algemene Culturele Verdienste kreeg, en dat de volgende morgen een vernietigend advies van de Beoordelingscommissie Muziek in de bus lag: "La Petite Bande is niet meer relevant, en zou best meteen stoppen!" Een onmiddellijke internetactie met internationale weerklank (nagenoeg 22.000 handtekeningen op enkele weken tijd) ontkrachtte dit advies, en Minister Anciaux kende minder, maar voldoende subsidies toe zodat La Petite Bande gedurende drie jaar haar werk kon verderzetten.

Nu staan we voor de volgende subsidieronde, met exact dezelfde commissie (niet één lid werd in de voorbije drie jaar vervangen) en een nieuwe minister. Ondanks het vorig advies van de commissie, dient La Petite Bande tóch een nieuw subsidiedossier in. Een ensemble als La Petite Bande mag immers niet sterven, en kan niet overleven zonder overheidssteun.

Is La Petite Bande niet meer relevant?

In de voorbije drie jaar werden niet minder dan 9 CD-opnames op de markt gebracht (op een totaal van nu reeds 76 opnames sinds 1972). Deze opnamen zijn een verklanking van de vernieuwingen die Sigiswald Kuijken doorvoerde : de compromisloze keuze voor een solistische bezetting in plaats van koorbezetting bij de religieuze muziek van Bach (waarbij Sigiswald Kuijken tegelijk de leiding geeft al vioolspelend, en niet al dirigerend), de herontdekking van de schoudercello (Violoncello da spalla) die bij Bach een specifieke functie bekleedde, de doorgedreven research ivm onvervalst historische speelwijze bij de barokke koperblazers, enz...

De concerttoernees voerden het ensemble in de voorbije drie jaar naar de buurlanden (Nederland, Frankrijk, Duitsland, Luxemburg), naar verdere Europese landen (Italië, Spanje, Portugal), maar ook naar andere continenten (Japan, Korea, India, Mexico), en dit alles op regelmatige basis, d.w.z. de binnen- en buitenlandse publieken willen het ensemble steeds weer opnieuw *live* meemaken.

La Petite Bande wil op deze weg nog lang doorgaan, maar kijkt ook naar de toekomst om de verworvenheden waar ze prat op gaat, door te geven aan de volgende generatie; inderdaad, herhaaldelijk werd er door jonge musici expliciet op aangedrongen dat La Petite Bande de bijzondere lijn die ze steeds volgde niet verloren verloren zou laten gaan. Zo koos Sigiswald Kuijken de jonge klavecijnist en organist Benjamin Alard uit, om vanaf 2013 regelmatig een volledige productie van La Petite Bande geheel op zich te nemen en te leiden. Benjamin Alard (geboren 1985) won op 19-jarige leeftijd de beroemde klavecimbewedstrijd in Brugge en is

sedert een paar jaren een vaste waarde binnen het ensemble, ook als solist op belangrijke tournees (Japan, Korea).

De Stad Leuven, waar La Petite Bande sinds 1997 in residentie is en een warme thuishaven vond, bevestigt haar engagement naar het orkest. In de woorden van burgemeester Louis Tobback : "We zijn trots u en uw orkest als huisorkest van onze stad te mogen huisvesten. Het stadsbestuur waardeert de uitstraling die u geeft aan Leuven ten zeerste, net als de fijne samenwerking die bestaat tussen u en de Leuvense culturele instellingen. Het stadsbestuur zal La Petite Bande ook in de toekomst blijven steunen."

La Petite Bande wil de toekomst met vertrouwen tegemoet kunnen zien. Een drooglegging vanwege de officieel bevoegde subsidie-commissie zelf zou voor het Vlaamse en internationale publiek een choquerende en onbegrijpelijke beslissing betekenen.

Sigiswald KUIJKEN :

Mijn hele leven lang heb ik als musicus een *welbepaalde lijn* gevolgd : een lijn die niet zomaar het gevolg was van een eenmalige '**beslissing**' of van een of ander **principe** dat iemand me ooit bijbracht – neen : het is een lijn die volgde uit een *innerlijke noodzaak*, een lijn die voortkomt uit een soort vlammetje dat in mij brandt en mij dierbaar is.

En wat zegt mij dat vlammetje over muziek ? Dat muziek (uit welke tijd dan ook) *in zich* een **kern** heeft van waaruit ze *kon ontstaan* en van waaruit we ook moeten proberen haar *uit te voeren*, wil ze met haar *oorspronkelijke frisse impact* op onze ervaring inwerken.

Het is mijn vaste overtuiging dat deze **kern** ook *vandaag* leeft in ieder van ons, net zoals het òòk die kern was die *in de componist* leefde toen hij leefde en schreef – dààr moeten we hem dus proberen te ontmoeten, willen we hem enigszins begrijpen!

We moeten dus een capaciteit van *inleving* ontwikkelen, een welbepaalde soort *aandacht* voor de componist en zijn tijd, voor de heersende stijl en leefhouding van *zijn* tijd en omgeving, willen we een kans maken op een hechtere 'ontmoeting' over de tijd heen.

Om dit alles na te streven en praktisch naar buiten te brengen is er vanzelfsprekend naast studie en groeiend inzicht ook een *instrument* nodig, *gereedschap* om mee te werken.

Precies zò is **LA PETITE BANDE** sinds **binnenkort veertig jaar** een instrument bij uitstek – een instrument waarvan ik mag zeggen dat ik het *zelf* bouwde en ook leerde bespelen; het is allicht het voornaamste werktuig in mijn hand – wat niet betekent dat het het énige is : het allereerste 'instrument' in iemands handen is immers hoe dan ook het talent dat hij **kreeg** *zonder dat hij het zelf veroorzaakte* of verdienste aan had...

LA PETITE BANDE "*blijft dus bij haar zaak*", zij laat haar filosofie niet verwateren; liever blijft ze (nu we toch over water spreken) *tegen stroom in varen* (dat deed ze immers eigenlijk altijd al !!!). Deze houding is volgens mij méér en meer **noodzakelijk in deze tijden**, mede als *teken daarvan*, dat *niet iedereen* met de groeiende *banaliteit* van onze "eigentijdse" cultuurmoden wil meegaan, laat staan ze gretig wil omarmen...

Dit alles wilde ik u hierbij nog eens duidelijk gezegd hebben, nu om allerlei redenen LA PETITE BANDE in deze periode op een soort kruispunt staat in haar bestaan – en dus in een situatie waarin deze uitgangspunten zeker ook een belangrijke rol spelen.

Waarom staat LA PETITE BANDE in voor een soort “kruispunt” in haar bestaan? Twee elementen zal ik u aanduiden, en u zult het verband tussen beide begrijpen.

Het eerste is, dat in deze dagen van september de officiële aanvragen voor de *subsidies* voor de volgende vier jaar (‘13 tot en met ‘16), moeten worden opgestuurd naar de bevoegde diensten van ons Vlaams Cultuurministerie. U moet weten dat een orkest als het onze, binnen het systeem dat in West-Europa is gegroeid sedert een 20tal jaren, geen kans op overleven heeft *zonder* dergelijke subsidies. Misschien herinnert u zich nog hoe de commissie die bij de vorige subsidieronde (over 2010 - ‘11 - ‘12) de toenmalige Minister Anciaux moest adviseren de subsidies voor LA PETITE BANDE duidelijk wilde stoppen, om ons nog steeds grotendeels onduidelijke redenen. Dat wij in 2010 alsnog een (zij het wat verminderde) subsidie mochten ontvangen van Minister Anciaux geschiedde ondanks het zeer negatieve advies dat hij had gekregen, en dank zij wereldwijde steun via een internet petitie die hem hadden duidelijk gemaakt dat een schorsing van LA PETITE BANDE als een daad van culturele onwetendheid en kortzichtigheid zou worden ervaren door wie het zou vernemen, en dus het imago van het Vlaamse cultuurbeleid zéér zou schaden... -- Ik wil hier geen verdere woorden aan besteden behalve deze : dat de commissie die in mei 2012 Minister Schauvliege moet adviseren precies dezelfde commissie is die ons de vorige keer wég wilde van lijst der gegadigden. Logisch gezien hangt er dus een donkere wolk boven ons hoofd wat betreft de subsidiëring, en dreigt LA PETITE BANDE daardoor in een hopeloze situatie te verzeilen...

Wij hebben de bezwaren die de commissie eerder maakte tegen onze werking wel degelijk overdacht en kritisch beschouwd, en er was zelfs ook een dialoog met hen daarover.

Eén hunner aanmerkingen heeft ons sindsdien toch bijzonder aan het denken gezet, temeer omdat datgene waarover het ging òòk vanuit een *andere hoek* bij ons werd aangekaart, nl. vanwege *vele musici en aankomende musici* in ons specifieke werkterrein van oude muziek. Het gaat om de vraag wat er zou (of zal) gebeuren wanneer ik (Sigiswald Kuijken) zou beslissen om minder te gaan werken - of desgevallend zou ophouden met LA PETITE BANDE.

Dat deze vraag ergens legitiem is staat natuurlijk buiten kijf : niemand weet wat de toekomst brengt, en met mijn 67 jaren moet ik niet doen alsof ik 45 ben. Dit onderwerp leidt ons naar het tweede element, de *tweede reden* waarom ik daarnet beweerde dat LA PETITE BANDE op een bijzonder kruispunt in haar bestaanstraject staat:

Ik wil u toevertrouwen dat ik *tot voor redelijk korte tijd* er eigenlijk *van uitging* dat er op een bepaald moment - als ik daartoe zou besluiten - een eind zou komen aan het avontuur dat LA PETITE BANDE is. Ook in de vorige subsidieaanvraag (2008) had ik dit zo laten doorschemeren – iets waar de commissie niet geheel onverwachts *vragen bij*

had (hoe lang zou LA PETITE BANDE dan nog moeten worden gesteund ??? en was deze factor dan geen argument om nu al te stoppen met subsidie-geven ???).

Het leek me dus indertijd inderdaad ondenkbaar (zoniet ondoenbaar) om dit ensemble *niet* samen met mij te laten 'stoppen' als het moment daartoe zou gekomen zijn.

En toch, in dit standpunt, dat LA PETITE BANDE met mij zou ophouden te bestaan, is de laatste tijd beweging gekomen. Zoals ik al zei, vooral hierom :

Van verschillende jonge musici en ook gedreven *muziekstudenten* uit onze werkkring krijg ik namelijk steeds vaker te horen hoe zeer wij onder de bestaande werkzame ensembles langzamerhand een '*witte raaf*' aan het worden zijn, omdat we aan onze dieperliggende artistieke motivaties en integriteit blijven voorrang geven, en niet toegeven aan de trendy "noden" van het cultuurbedrijf om ons bestaan te verzekeren. Dit treft mij zeer: ik merk dat deze mensen wel degelijk uit ervaring spreken, vanuit hun be-leefde praktijk.

Zij verzekeren mij dat als LA PETITE BANDE *met mij* zou stoppen, òòk het soort musiceren en muziek-denken dat in LA PETITE BANDE leeft versneld zou uitdoven; dat dit voor hen een onherstelbaar verlies zou zijn. Dit levenswerk *moet dus verder blijven bloeien*, wordt mij met klem voorgehouden - òòk als ik er niet meer bij ben. Daarom dringen zij erop aan, dat ik zou proberen om een geleidelijke weg te vinden om de groep ook zonder mij verder te laten "bestaan" zonder dat ze haar eigen oorsprong vergeet of verloochent...

Mettertijd ben ik mij gaan inleven in deze voor mij *andere* en ongewone gedachtegang; de oproep vond tenslotte een echo in mij, en ik ben mij gaan voorstellen hoe dit dan wel in zijn werk zou kunnen of moeten gaan .

Gedurende haar hele bestaan heeft LA PETITE BANDE essentiëel gewerkt met jong talent; de doorstroming tussen de generaties was steeds zéér intens, en dank zij de artistieke integriteit leefde er altijd een dankbare sfeer van *samen ontdekken en ontwikkelen*. Ook nu nog is dit de kern van wat wij beleven als wij samenwerken. *Het is dus zaak, dit kernpunt niet te verliezen in de toekomst* - dat is immers wat jongeren -in - het -beroep van mij verwachten .

Daarom hebben we nu concreet het plan opgevat om in de komende seizoenen een paar projecten in te bouwen waar ik zelf *niet* lijfelijk zal aan meewerken, en die derhalve onder de leiding zullen staan van een door ons uitgekozen musicus in wiens talent wij een bijzonder groot vertrouwen hebben; De eerste waaraan wij dachten is de jonge klavecijnist en organist **Benjamin Alard**. Hij mag dan wel ruim *veertig jaar jonger* zijn dan ik - we spelen en denken vanuit dezelfde bron, vanuit dezelfde inzichten en overtuigingen, zo merken wij sinds een paar jaar al...

Benjamin Alard was op 19-jarige leeftijd eerste laureaat van de befaamde internationale klavecimbel-wedstrijd te Brugge, en is ook organist aan de kerk van *St Louis en l'Île* te Parijs. In korte tijd heeft hij een indrukwekkende carrière opgebouwd als klavecijnist en organist ; zijn CD-opnamen en concertoptredens worden overal enthousiast onthaald. Met LA PETITE BANDE maakte hij al twee concertreizen doorheen Japan; hij trad daarbij ook als solist op. - Het is een groot geluk, om over de (leef)tijd heen zulk een getalenteerde en gelijkgestemde geestesgenoot te vinden die zijn leven nog vòòr hem heeft liggen. Hij heeft een duidelijk gestructureerde geest en opvatting in zijn spel, die

hij ook naar buiten (naar het publiek én de medespelers) overtuigend kan doorgeven. Wij geloven dat iemand als hij in staat is om wat is gegroeid binnen de LA PETITE BANDE-sfeer en werking *verder te zetten*, als een stuk van *zijn* pad, met *zijn* talent en *zijn* intuïtie.

Wij willen dank zij dit soort experimenten dus ingaan op de wens van een bezorgde en gemotiveerde jongere generatie, en *ons nòg meer erop concentreren* hoe we onze *spirit* kunnen doorgeven en doen overleven. Mogelijks gaan wij in deze zin ook *aan anderen* naast Benjamin Alard gelijkaardige projecten willen aanbieden in de toekomst, maar wij wilden alvast *deze* wending aan u mededelen. Het is de bedoeling dat aanvankelijk één project per seizoen *zonder mijn toedoen* wordt gerealiseerd.

Vanaf het seizoen 2012-2013 zult u dus kunnen *mee-beleven* hoe dit experiment zijn start neemt : in april 2013 zal LA PETITE BANDE olv Benjamin Alard een programma presenteren *naar zijn keuze*, opgebouwd rond de orgelconcerti van Georg Friedrich Händel.

Voor meer inlichtingen : Geert Robberechts of Helene Jacobs
016/230.830
info@lapetitebande.be
www.lapetitebande.be